

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ
ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਜੀ ਰਾਮ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1955 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 111 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)- ਸੈਕਸ਼ਨ 34- ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕਦਮ- ਦਾ ਮਤਲਬ- ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ- ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਕਦਮ ਹੈ- ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਚੁੱਪ- ਕੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ- ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ- ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ- ਨਿਯਮ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਚੁੱਪ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਹੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਲਸੀ, ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਵੱਖਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ

ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਮਾਮੂਲੀ ਭਟਕਣਾ ਜਾਂ ਹਰ ਭਟਕਣਾ ਉਸ ਭਟਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੱਢਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ, ਮਿਤੀ 2 ਜੂਨ, 1956 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਹਰ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਫ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.- ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੋਜੀ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ 7,750 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੋਜੀ ਰਾਮ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੈ। 1 ਮਈ, 1951 ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਨਾਲ ਕਲੋਨੀ, ਹਿਸਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਕਲਰਕਾਂ ਦੇ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਬੰਗਲੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਠੇਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। 5 ਫਰਵਰੀ 1952 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਣਾ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰੀ 'ਤੇ ਵੀ.ਆਰ. ਪੁਲ ਅਤੇ ਬਲਸਮੰਦ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰੀ 'ਤੇ ਸਾਈਫਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਮ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਨ। ਇਹ ਫਾਰਮ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੰਮ ਦੀ ਹਰੇਕ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਦਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31 ਅਗਸਤ, 1954 ਨੂੰ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵੀ ਭਰੇ। ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕੰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ 3,608-3-0 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ 4,126-9-0 ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ 19 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 17 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਦੀ

ਤਰੀਕ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕੁਝ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੋਜ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 19 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਪੀਲਡਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਟੇਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਉਲਝਣ ਵਾਲਾ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਈਟਮਾਂ ਜੋ ਕੰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਸਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸਨ। ਹੁਣ ਰਿਪੋਰਟ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਈਟਮਾਂ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁੱਖ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਹਨ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਰਿਪੋਰਟ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਆਈਟਮਾਂ ਨਾਲ ਲੜੀਵਾਰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ।

19 ਨਵੰਬਰ 1954 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਦਾਵੇ ਦੀ ਕਾਪੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਸਨੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਲੀਗਲ ਰੀਮਬਰੈਂਸਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ "ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਦਮ" ਚੁੱਕਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਕੀ ਹੈ। ਲਿੰਡਲੇ, ਐਲ.ਜੇ., ਨੇ ਇਵਸ ਅਤੇ ਬਾਰਕਰ ਬਨਾਮ ਵਿਲੰਸ (1), ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ-

"ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੈ, ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ। "

ਸੁਬਲ ਚੰਦਰ ਭੂਰ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੂਰੁਦੀਨ ਅਬਦੁੱਲਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਅਬੂ ਅਹਿਮਦ ਅਬਦੁਲ ਜਲੀ (2) ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। 19 ਨਵੰਬਰ 1954 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਲੰਟੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮਿਲਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਅਰਥਾਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨਾਰੰਗ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਾਇਰ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ (3) ਵਿੱਚ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਕੋ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸਹੀ ਆਚਰਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 17 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 1½ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਚੁੱਪ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੋਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੀਡੀਓ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਮਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (1)।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਪੜ੍ਹਿਆ-

“ਝਗੜੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਲ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਈਟਮਾਂ ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਰੇਕ ਆਈਟਮ ਦੇ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਆਈਟਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕੰਮ ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਵਰਣਨ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਠੇਕਾ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਇੱਕ ਪੁਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਈਫਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਗਵਾਹ-ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਹਿਸਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ.ਏ. 1, ਅਤੇ 2, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਈਟਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਈਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ (ਮੁੱਲ 270) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਈਟਮਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਗਵਾਹ-ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਬੰਸੀ ਲਾਲ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ. ਦੇ ਨਵੀਨਤਮ ਨਿਯਮਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਈਟਮਾਂ ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਸਹਿਮਤ ਹਨ ਜੋ ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਇੱਕ ਸਾਈਫਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਠੇਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ (ਗਯਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬਿਹਾਰ (1), ਦੁਆਰਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ, ਉਸਨੇ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਵੱਖਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ

ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ * * * *”

ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਚੌੜੇ ਅਤੇ ਚੌੜੇ ਹਨ। ਲਾਰਡ ਈਸ਼ਰ, ਐਮ.ਆਰ., ਰੀ. ਹੋਰਨਜ਼ੋਲਰਨ ਐਕਟਿਏਨ ਗੇਸੇਲਸ਼ਾਫਟ ਫਰ ਲੋਕੋਮੋਟੀਵਬਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਆਫ ਲੰਡਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (1) ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 597 'ਤੇ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਹੁਣ, ਬੇਸ਼ੱਕ 'ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ "ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।" ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਮੈਥਿਊ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਝਗੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਆਖਰੀ ਧਾਰਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਲੋਪੇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ' ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਵਾਦ ਸੀ?

ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇ, ਫਿਰ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵਰਕ ਆਰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਮਾਮੂਲੀ ਭਟਕਣਾ ਜਾਂ ਹਰ ਭਟਕਣਾ ਉਸ ਭਟਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਵੁਲਫ ਬਨਾਮ ਕੌਲਿਸ ਰਿਮੂਵਲ ਸਰਵਿਸ (1) ਵਿੱਚ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ-

“ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ, ਇਸਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਪਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ 'ਅਧੀਨ' ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ 'ਦਾਅਵਿਆਂ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਰ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਪਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ' ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੀਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਓਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated By:- Megha Mahajan